

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA O STRATEŠKOJ SARADNJI U OBLASTI ENERGETIKE U REPUBLICI SRBIJI

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji, potpisan u Vašingtonu, 18. septembra 2024. godine, na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE SJEDINJENIH AMERIČKIH DRŽAVA
O
STRATEŠKOJ SARADNJI U OBLASTI ENERGETIKE
U REPUBLICI SRBIJI**

Vlada Republike Srbije (u daljem tekstu: „**Srbija**“) i Vlada Sjedinjenih Američkih Država (u daljem tekstu „**Sjedinjene Države**“), u daljem tekstu zajedno: „**Strane**“;

POTVRĐUJUĆI da obe zemlje neguju prijateljske i produktivne odnose i da nastoje da unaprede bilateralne odnose u oblasti energetike;

IMAJUĆI U VIDU Memorandum o razumevanju o saradnji u oblasti infrastrukture između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država, potpisan u Beogradu 6. septembra 2018. godine;

POTVRĐUJUĆI zajednički stav da saradnja predstavlja važnu komponentu njihovog bilateralnog strateškog odnosa i da može da igra vitalnu ulogu u unapređenju sigurnosti snabdevanja Srbije energijom, istovremeno obezbeđujući značajne dodatne koristi za energetska bezbednost Sjedinjenih Država;

IMAJUĆI U VIDU zakon Republike Srbije kojim se uređuje oblast javnih nabavki;

POTVRĐUJUĆI obostrane namere da se projekti javnih nabavki sprovode potpuno u skladu sa domaćim i međunarodnim pravom, kao i najboljim međunarodnim praksama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje i krivično gonjenje korupcije, i

IZRAŽAVAJUĆI obostrani interes za dalje jačanje postojećih veza između dve zemlje i, posebno, promovisanje učešća i ulaganja privatnog sektora iz SAD u komercijalne energetske projekte, sa akcentom na projekte čiste energije, u Srbiji;

DOGOVORILE SU SE O SLEDEĆEM:

ČLAN 1. SARADNJA U OKVIRU SPORAZUMA

1. Svaka Strana će sarađivati u aktivnostima opisanim u ovom sporazumu, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima i međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik, u zavisnosti od raspoloživosti opredeljenih finansijskih sredstava. Svi eventualni projekti u oblasti nuklearne energije treba da unaprede zajednički cilj Strana da se osigura da takvi projekti

ispunjavaju najviše standarde nuklearne bezbednosti, sigurnosti i neširenja nuklearnog naoružanja i da budu u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strana, kako je primenjivo.

2. Strane smatraju da je saradnja na aktivnostima opisanim u ovom sporazumu neophodna za njihovo ostvarivanje važnih i zajedničkih ciljeva koje su postavile Vlade. Takvi ciljevi uključuju povećanje usvajanja i primene tehnologija čiste energije, ubrzanje procesa postepenog ukidanja proizvodnje električne energije iz uglja i produbljivanja njihovih bilateralnih strateških odnosa, uključujući omogućavanje prekograničnih projekata. Strane dodatno žele, u cilju unapređenja svog dugoročnog savezništva i strateškog partnerstva, da Srbija ponudi bezbedne, pouzdane, diversifikovane izvore energije. Saradnja u okviru ovog sporazuma ima za cilj ostvarivanje zajedničkog cilja Strana da obezbede da energetske projekti u Srbiji ispunjavaju najviše standarde u oblastima javnih nabavki, upravljanja projektima, razvoja radne snage i zaštite životne sredine; da pruže podršku u postizanju ciljeva čiste energije; i da promovišu zajedničke ciljeve energetske bezbednosti.

3. Strane će sarađivati na aktivnostima kao što su:

- (a) organizovanje radionica, sastanaka, seminara i konferencija o energetici, uključujući i one za podizanje svesti javnog mnjenja o projektima čiste energije u Srbiji koji bi mogli biti od interesa za kompanije iz SAD;
- (b) konsultacije i razmena informacija između Srbije i Sjedinjenih Država, na temu:
  - (i) komercijalnih energetske projekata u Srbiji („**Projekti**“) uključujući prekogranične projekte, i
  - (ii) potencijalnog učešća kompanija iz SAD koje iskazuju interesovanje za isporuku dobara ili usluga u vezi sa Projektima, u svim segmentima obuhvaćenim ovim Sporazumom.

Konsultacije i razmenu informacija koji su opisani u ovom stavu sprovodiće, sa srpske strane, Radna grupa iz stava 4. ovog člana, a sa strane SAD, Ministarstvo trgovine, i druga ministarstva ili agencije koje odrede Sjedinjene Države;

- (c) istraživanja i identifikacija načina finansiranja i ekonomskih struktura, i drugih oblika podrške, koji bi mogli da podrže finansiranje Projekata, uključujući dodatne parametre za poboljšanje komercijalne strukture Projekata u nastojanju da se omoguće potencijalna ulaganja od strane kompanija iz SAD; i
  - (d) drugi takvi oblici saradnje u oblasti energetike koje mogu predložiti i odobriti obe Strane.
4. Postupak izbora dobavljača za realizaciju aktivnosti i projekata predloženih ovim sporazumom sprovodi Vlada Srbije u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast javnih nabavki Republike Srbije:
- (a) Srbija će osnovati Radnu grupu koju čine članovi Vlade Srbije. Nijedno lice, agencija niti zvaničnik iz SAD ne može učestvovati u Radnoj grupi;
  - (b) nakon identifikovanja Projekta, Srbija će dostaviti Sjedinjenim Državama javni poziv u svrhu obaveštavanja kompanija iz SAD koje su zainteresovane da konkurišu za implementaciju identifikovanog Projekta. Srbija će u svom pozivu navesti i osobu za kontakt iz Vlade Srbije kojoj će

zainteresovane kompanije iz SAD moći da dostave svoja pisma o zainteresovanosti za identifikovani Projekat;

- (c) nakon što im od strane Srbije bude dostavljen javni poziv opisan u prethodnom stavu, Sjedinjene Države će moći da publikuju, putem sredstava koja budu smatrale odgovarajućim, mogućnost za kompanije iz SAD da izraze svoju zainteresovanost za učešće u identifikovanom Projektu, u meri u kojoj je to u skladu sa ciljevima ovog sporazuma. Prilikom objavljivanja informacije o postojanju takve mogućnosti, Sjedinjene Države će takođe uključiti i informaciju o kontakt osobi koju je dostavila Srbija. Sjedinjene Države ne mogu delovati kao posrednik ili zastupnik u vezi sa bilo kojim Projektom, niti će prosleđivati poslovne ponude, ponude, predloge ili srodnu dokumentaciju u vezi sa bilo kojim Projektom u Srbiji.
  - (d) Radna grupa će izabrati jednog ili više ponuđača koji će ili pristupiti pregovorima i/ili učestvovati u procesu konkurentnog nadmetanja za svaki Projekat, iz redova kompanija koje su se odazvale javnom pozivu, u skladu sa zakonom Republike Srbije kojom se uređuje oblast javnih nabavki. Sjedinjene Države neće imati nikakvu ulogu u izboru ponuđača.
5. Srbija osloboda od poreza na dodatu vrednost i carine transakcije izvršene u vezi sa Projektima.

ČLAN 2. RAZMENA INFORMACIJA I POVERLJIVOST PODATAKA

1. U slučaju da informacije koje su blagovremeno identifikovane kao poslovna tajna budu primljene ili kao takve određene u skladu sa ovim sporazumom, svaka od Strana će biti dužna da štiti tajnost takvih informacija u skladu sa važećim zakonima, propisima i administrativnom praksom, kao i da preduzme odgovarajuće mere predviđene ugovorom kako bi zahtevala od svih lica koja imaju pristup takvim informacijama u vezi sa Projektom da obezbede istu vrstu zaštite poverljivosti informacija. U svrhu sprovođenja ove obaveze, Strana može identifikovati informacije kao „poslovnu tajnu“ ukoliko lice koje raspolaže informacijama ima mogućnost da stekne ekonomsku korist iz istih, ili ukoliko može steći konkurentsku prednost u odnosu na lica koja ih ne poseduju, pri čemu informacije nisu opšte poznate niti javno dostupno iz drugih izvora, a da ih vlasnik informacija nije prethodno učinio dostupnim nakon što je blagovremeno nametnuo obavezu čuvanja poverljivosti.
2. Osim kada se to zahteva u skladu sa važećim zakonom, informacije koje nisu bile javno dostupne i koje se prenose u skladu sa ovim sporazumom Strana koja ih je primila ne sme otkrivati trećim licima bez pismene saglasnosti druge Strane i može ih koristiti isključivo u svrhu obavljanja aktivnosti koje su opisane u ovom Sporazumu i niujednu drugu.
3. Ukoliko bilo koja od Strana utvrdi da određena aktivnost u sklopu saradnje može dovesti ili je dovela do stvaranja intelektualne svojine, Strane će se bez odlaganja međusobno konsultovati kako bi utvrdile podelu prava na intelektualnu svojinu. Strane će nastojati da postignu pismeni sporazum u pogledu podele prava na takvu intelektualnu svojinu. Ukoliko sporazum ne bude postignut u roku od šest (6) meseci, tada se na zahtev bilo koje Strane prekida saradnja na aktivnosti u sklopu saradnje, odnosno na predmetnom Projektu.

ČLAN 3. REŠAVANJE SPOROVA

Bilo koji eventualni spor koji nastane u vezi sa primenom ili tumačenjem ovog Sporazuma, ili u vezi sa pravima i obavezama jedne ili obeju Strana prema ovom Sporazumu, biće rešavan isključivo konsultacijama između Strana.

ČLAN 4. PRAVNO DEJSTVO SPORAZUMA

Ništa u ovom Sporazumu ne može se tumačiti kao zamena, modifikacija ili izbegavanje na bilo koji način bilo kog zakona, propisa, politike, procedure ili sporazuma koji regulišu pružanje strane pomoći od strane Vlade Sjedinjenih Država, ili bilo koje bespovratne pomoći ili ugovora za pružanje strane pomoći, bilo da su sklopljeni pre ili nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma.

ČLAN 5. STUPANJE NA SNAGU, IZMENE I DOPUNE I RASKID

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan prijema pisanog obaveštenja Srbije Sjedinjenim Državama da su sprovedene sve interne procedure koje su bile neophodne za njegovo stupanje na snagu.
2. Bilo koja od Strana može da raskine ovaj Sporazum u bilo kom trenutku dostavljanjem pisanog obaveštenja drugoj Strani diplomatskim putem. U tom slučaju, raskid stupa na snagu 90 dana od datuma takvog obaveštenja.
3. Bez obzira na raskid ovog Sporazuma, sve poverljive poslovne informacije ili druge vrste informacija koje nisu javne i koje su primljene ili nastale na osnovu ovog Sporazuma će i dalje biti zaštićene u skladu sa odredbama navedenim u članu 2.
4. Ovaj Sporazum može biti izmenjen na osnovu pisanog sporazuma između Strana.

U POTVRDU NAVEDENOG, dole potpisani, propisno ovlašćeni od svojih odgovarajućih vlada, potpisali su ovaj Sporazum.

POTPISANO u Vašingtonu, u duplikatu, na dan 18. septembra 2024. godine, na srpskom i engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako verodostojna.

ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE

MARKO ĐURIĆ
ministar spoljnih poslova

ZA VLADU SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA

JOSE W. FERNANDEZ
podsekretar za ekonomski
rast, energetiku i životnu sredinu

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Predloga zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4 Ustava Republike Srbije, koji propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

Ovim Sporazumom Strane izražavaju želju za dalje jačanje i unapređenje postojećih veza između dve zemlje, promovisanje učešća i ulaganja privatnog sektora iz SAD u komercijalne energetske projekte u Srbiji, sa akcentom na projekte čiste energije.

S obzirom da je Republika Srbija pripremila strateška energetska dokumenta i želi da ubrza integraciju proizvodnje iz obnovljivih izvora energije velikog instalisanog kapaciteta i da poveća energetske efikasnost u cilju dekarbonizacije energetskih sistema i jačanja energetske bezbednosti i samodovoljnosti, značaj iskustva Sjedinjenih Američkih Država u obnovljivim izvorima energije, civilnoj nuklearnoj energiji, vodonika sa niskim emisijama ugljenika, diversifikaciji energije i međusobnim koristima razmene znanja i ekspertize i imajući u vidu duh i ambiciju da se ojača saradnja u sektoru energetike radi unapređenja bilateralnih odnosa, privrednog razvoja i ubrzanja našeg prelaska na čist, povoljan i siguran protok energije.

Cilj saradnje između Republike Srbije i Sjedinjenih Američkih Država u okviru ovog sporazuma je da se obezbedi da energetske projekti u Republici Srbiji ispunjavaju najviše standarde u oblastima javnih nabavki, razvoja radne snage i zaštite životne sredine, ali i pružanje podrške u postizanju ciljeva čiste energije i promovisanje zajedničkih ciljeva energetske bezbednosti.

Republika Srbija i Sjedinjene Američke Države će u okviru ovog sporazuma težiti ostvarivanju saradnje kroz aktivnosti kao što je organizovanje radionica, sastanaka, seminara i konferencija o energetici, kao što je edukacija o projektima čiste energije u Republici Srbiji koje bi mogle biti od interesa za Sjedinjene Američke Države.

Sporazumom se uređuje saradnja koja ima za cilj da obezbedi da energetske projekti u Republici Srbiji ispunjavaju najviše standarde u oblastima javnih nabavki, upravljanja projektima, razvoja radne snage i zaštite životne sredine, da pruži podršku u postizanju ciljeva čiste energije, i da promoviše zajedničke ciljeve energetske bezbednosti.

Sporazumom je predviđeno da u cilju unapređenja svog dugoročnog savezništva i strateškog partnerstva, Republika Srbija ponudi bezbedne, pouzdane, diversifikovane izvore energije.

Sporazumom je predviđeno da će Strane sarađivati u aktivnostima opisanim u Sporazumu, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima i međunarodnim sporazumima u zavisnosti od raspoloživosti opredeljenih finansijskih sredstava.

Predviđeno je i da će Strane sarađivati na ostvarivanju ciljeva koji uključuju povećanje usvajanja i primene tehnologija čiste energije, ubrzanje procesa postepenog ukidanja proizvodnje električne energije iz uglja i produbljivanja njihovih bilateralnih strateških odnosa, uključujući omogućavanje prekograničnih projekata. Svi eventualni projekti u oblasti nuklearne energije treba da unaprede zajednički cilj Strana da se osigura da takvi projekti ispunjavaju najviše standarde nuklearne bezbednosti, sigurnosti i neširenja nuklearnog naoružanja i da budu u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima Strana.

Strane sarađuju na aktivnostima organizovanje radionica, sastanaka, seminara i konferencija o energetici, uključujući i one za podizanje svesti javnog mnjenja o projektima čiste energije u Republici Srbiji koji bi mogli biti od interesa za kompanije iz SAD, konsultacije i razmena informacija između SAD i Republike Srbije, na temu komercijalnih energetskih projekata u Republici Srbiji uključujući prekogranične projekte i potencijalno učešća kompanija iz SAD koje iskazuju interesovanje za isporuku dobara ili usluga u vezi sa Projektima, u svim segmentima obuhvaćenim ovim Sporazumom. Istraživanja i identifikacije načina finansiranja i ekonomskih struktura, i drugih oblika podrške, koji bi mogli da podrže finansiranje Projekata, uključujući dodatne parametre za poboljšanje komercijalne strukture Projekata u nastojanju da se omoguće potencijalna ulaganja od strane kompanija iz SAD i drugih oblika saradnje u oblasti energetike koje mogu predložiti i odobriti obe Strane. Konsultacije i razmenu informacija sprovodiće, sa srpske strane Radna grupa koju čini članovi Vlade Republike Srbije, a sa strane SAD, Ministarstvo trgovine, i druga ministarstva ili agencije koje odrede SAD.

Sporazumom je predviđen i postupak izbora dobavljača za realizaciju aktivnosti i projekata predloženih ovim sporazumom sprovodi Vlada Republike Srbije u skladu sa zakonom o javnim nabavkama Republike Srbije.

Republika Srbija će osnovati Radnu grupu koju čine članovi Vlade Republike Srbije. Nijedno lice, agencija niti zvaničnik iz SAD ne može učestvovati u Radnoj grupi.

Sporazumom je predviđeno da će nakon identifikovanja Projekta, Srbija dostaviti Sjedinjenim Državama javni poziv u svrhu obaveštavanja kompanija iz SAD koje su zainteresovane da konkurišu za implementaciju identifikovanog Projekta. Srbija će u svom pozivu navesti i osobu za kontakt iz Vlade Srbije kojoj će zainteresovane kompanije iz SAD moći da dostave svoja pisma o zainteresovanosti za identifikovani Projekat. Nakon što im od strane Republike Srbije bude dostavljen javni poziv opisan u prethodnom stavu, Sjedinjene Države će moći da publikuju, putem sredstava koja budu smatrale odgovarajućim, mogućnost za kompanije iz SAD da izraze svoju zainteresovanost za učešće u identifikovanom Projektu, u meri u kojoj je to u skladu sa ciljevima ovog sporazuma. Prilikom objavljivanja informacije o postojanju takve mogućnosti, SAD će takođe uključiti i informaciju o kontakt osobi koju je dostavila Republika Srbija. SAD ne mogu delovati kao posrednik ili zastupnik u vezi sa bilo kojim Projektom, niti će prosleđivati ponude na tenderu, ponude, predloge ili srodnu dokumentaciju bilo koje kompanije iz SAD, u vezi sa bilo kojim Projektom u Republici Srbiji. Radna grupa će izabrati jednog ili više ponuđača koji će ili pristupiti pregovorima i/ili učestvovati u procesu konkurentnog nadmetanja za svaki Projekat, iz redova kompanija koje su se odazvala javnom pozivu, u skladu sa zakonom Republike Srbije kojim se regulišu javne nabavke. SAD neće imati nikakvu ulogu u izboru ponuđača.

Nakon okončanja procedura iz člana 9. stav 2. i člana 10. Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, Ministarstvo rudarstva i energetike, u skladu sa čl. 11. i 12. Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, pripremio je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji, tako da obezbedi da postupak potvrđivanja zaključenog Sporazuma bude pokrenut u roku od 30 dana od datuma njegovog potpisivanja, u skladu sa zakonom.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA ZAKONA

Odredbom člana 1. Predloga zakona predviđa se potvrđivanje Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji, potpisanog u Vašingtonu, 18. septembra 2024. godine, na srpskom i engleskom jeziku.

Odredba člana 2. Predloga zakona sadrži tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Sjedinjenih Američkih Država o strateškoj saradnji u oblasti energetike u Republici Srbiji u originalu na srpskom jeziku.

Odredbom člana 3. Predloga zakona uređuje se stupanje na snagu ovog sporazuma i to tako da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH EFEKATA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva iz budžeta Republike Srbije.